

FCD**FONDACIJA
CENTAR ZA DEMOKRATIJU
CENTER FOR DEMOCRACY FOUNDATION**

Generalni sekretar

Beograd, 27.1.2021.

Del.br. 071/2021

UPRAVNOM ODBORU FONDACIJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU

UVOD

Fondacija Centar za demokratiju je 2020. godinu započela značajnim novim projektima u oblasti vladavine prava i u oblasti socio-ekonomskog razvoja, u skladu sa Strateškim planom razvoja i programskim portfoliom koga čine tri glavne programske celine: Program 1 – EU integracije, vladavina prava i dobro upravljanje; Program 2 – Zapošljavanje, radna prava i društvena kohezija; i Program 3 – Javni dijalog. Januara 2020. godine FCD je usvojio Akcioni plan za 2020. godinu.

Pandemija Covid-19 je uticala na rad Fondacije na nekoliko nivoa i različitim intenzitetom u pojedinim periodima tokom godine. Posledice pandemije Covid-19 značajne su u oblasti ljudskih prava, socijalnih i ekonomskih prava, i u oblasti rada. Ne manje posledice nastale su u političkom polju – odsustvo parlamentarne kontrole tokom vanrednog stanja, parlamentarni i lokalni izbori bez učešća opozicije, mere Vlade tokom vanrednog stanja, nametnuli su potrebu intenzivnog monitoringa stanja u oblasti demokratije, upravljanja, vladavine prava, transparentnosti procesa donošenja odluka, efikasnosti i efektivnosti mera za pomoć privredi i građanima. FCD je prepoznata kao jedna od ključnih organizacija za analizu stanja u ovim oblastima te je proizvela veliki broj značajnih analiza, istraživanja, izveštaja i članaka.

Marta 2020. godine Fondacija je svoje delovanje uskladila sa merama zaštite od pandemije bolesti izazvanog virusom SARS-Cov-19. Od početka vanrednog stanja do 1. juna 2020. najveći deo aktivnosti odvijao se *online*, uključujući i rad na daljinu kao osnovni model rada zaposlenih. Od 1.6.2020. polako se normalizovao rad u sedištu Fondacije, s tim što je u periodima visoke aktivnosti bolesti ponovo u celini ili delimično, za pojedine zaposlene ili za sve, uvođen rad na daljinu. Tokom vanrednog stanja Fondacija je svoje aktivnosti usmerila na praćenje stanja ljudskih prava u kontekstu uvedenih ograničenja, na praćenje stanja u ekonomiji i na tržištu rada, kako povećanim aktivizmom u odnosu na potrebu zaštite ljudskih prava, tako i kroz povećani obim istraživačkih aktivnosti. Aktivnosti pojedinih projekata odvijale su se po planu ukoliko je to bilo moguće, a najveći deo je odložen za

period posle vanrednog stanja. Po završetku vanrednog stanja Fondacija je u saradnji s donatorima prilagodila ranije ugovorene aktivnosti i budžete novim prilikama u kojima su mere zaštite kako zaposlenih, tako i učesnika u aktivnostima imale prioritet. Odložene aktivnosti su u najvećem delu organizovane u periodu avgust – decembar 2020. Događaji (seminari, treninzi, konferencije i sl.) koji su se imali održati *in vivo* organizovani su u tzv. *hibrid formi* – delimično u posebno rentiranom prostoru uz učešće manjeg broja učesnika, uglavnom glavnih govornika, dok su drugi učesnici učestvovali putem konferencijskog linka. Ta forma omogućila je bolju vidljivost, bolji kvalitet produkcije kao i intenzivniju participaciju u odnosu na događaje organizovane isključivo putem konferencijskog linka. Prelazak na rad na daljinu, kao i uvođenje online metoda u organizovanju javnih događaja, a uz izgledno trajanje pandemije i tokom 2021. godine nametnulo je obavezu redizajniranja projektnih aktivnosti u skladu sa novom sve širom online praksom, uz naučene prve lekcije o pozitivnim i negativnim stranama novih oblika delovanja. I pored svih ograničenja, Fondacija je uspela da održi visok nivo aktivnosti, proizvede relevantne analize, okupi nove spoljne saradnike, postigne izuzetno visok kvalitet svojih *proizvoda* i ostvari vidljiv i merljiv rast svoje vidljivosti i prisutnosti u javnosti.

KRATAK PREGLED OSTVARENIH REZULTATA

Rezultati u 2020.

Najvažniji događaji

- Društvena platforma - **Održivi razvoj za sve**, 6. mart 2020. godine
- Javna debata „**Sindikat i potencijal za novo članstvo**“ 3. septembar 2020. godine
- Predstavljanje studije „**Uticaj epidemije COVID-19 na položaj i prava radnica i radnika u Srbiji, uz poseban osvrt na radnike i radnice na prvoj liniji i u neformalnoj ekonomiji i višestruko pogođene kategorije**“, 30. septembar 2020. u saradnji sa Timom UN za ljudska prava (OHCHR)

- Javno čitanje Izveštaja Evropske komisije o Srbiji u saradnji sa European Western Balkans, 7. oktobar 2020.¹
- Konferencija **Uticaj reformi na društvo**, 23. oktobar 2020.
- Konferencija **Agenda 2030 – u susret novim izazovima**, 8. i 9. decembar 2020.
- Konferencija **Rad i zaposlenost – šta nas čeka u 2021?** – 15. decembar 2020.
- Konferencija **Unapređenje rodne ravnopravnosti u Srbiji**, 17. decembar 2020.
- Održane debate **Dijalog u Centru**²
 - Solidarnost i Covid-19 u lokalnoj zajednici – naučene lekcije, 15. jun 2020.
 - Politički pluralizam u gradovima i opštinama posle izbora, 22. septembar 2020.
 - Kultura pod pritiskom - položaj umetnika i kulture u gradovima i opštinama, 6. oktobar 2020.
 - Upravljamo li klimatskim promenama?, 18. novembar 2020.

- Online radionica „Radnice na prvoj liniji“, 17. juli 2020.
- U okviru **Regional Youth Compact for Europe**³ (Regionalna inicijativa 14 partnerskih organizacija sa Zapadnog Balkana, EU i Turske):
 - ✚ Raspisan je javni poziv za prijavu konkursa za organizacije mladih na Zapadnom Balkanu pod nazivom “Youth Fund”
 - ✚ Selektovano je 13 malih projekata koji su dobili finansijsku podršku

¹ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjaj/12146/javno-citanje-izvestaja-evropske-komisije-o-srbiji>

² <http://www.centaronline.org/sr/dogadjaj/11853/debata-parlament-i-demokratija>

³ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjaj/11854/predstavljanje-projekta-regional-youth-compact-for-europe>

- ✚ **Politeia Škola** za participaciju mladih redizajnirana je kao regionalna online obrazovna platforma za demokratiju, obrazovanje i razvoj
- **Monitoring reformi u oblasti zapošljavanja i socijalne politike** - Održana su dva sastanka Radne grupe 17 Nacionalnog konventa o EU (RG 17 NKEU) u toku vanrednog stanja

Analize i monitoring reformi

Javne kampanje, učešće na konferencijama, prezentacije, saopštenja

- Učešće N. Vučković na konferenciji **Kako dalje sa Zapadnim Balkanom** u organizaciji Konrad Adenauer Fondacije, 3. februar 2020.
- Učešće Ivana Sekulovića na Forumu „Političke stranke i sindikati“ 23. juni 2020
- Učešće Sarite Bradaš na panel diskusiji „Ekonomski izazovi i promene na tržištu rada u doba COVID-a“ 1. juli 2020.⁴
- Učešće S. Bradaš na Panelu Ekonomski izazovi u doba korone, 2. jul 2020. u organizaciji CEVES
- Učešće N. Vučković na regionalnom webinaru **Western Balkans' Local Authorities In Eu Accession And The Berlin Process**, u organizaciji ALDA, 10. juli 2020.
- Povodom vesti o istragama Uprave za sprečavanje pranja novca prema pojedinim NVO, FCD saopštenjem od 29. jula 2020. podsetio da je Republika Srbija ratifikacijom Evropske konvencije o ljudskim pravima pristala da, bez diskriminacije, obezbedi poštovanje slobode okupljanja i udruživanja koje je neophodno za neometano funkcionisanje civilnog društva.
- Učešće N. Vučković na okruglom stolu **Sindikati i politika**, 28.9.2020. u organizaciji Saveza samostalnih sindikata Srbije
- Učešće N. Vučković na prezentaciji Godišnjih preporuka NKEU, 5. oktobar 2020.
- Saopštenje - **FCD se pridružuje obeležavanju 70-godišnjice Evropske konvencije o ljudskim pravima Saveta Evrope**, 4. novembar 2020.
- Učešće Ivana Sekulovića na konferenciji **Budućnost rada - Prekretnica za nove slobode u domenu dostojanstvenog rada ili brzi put ka prekarnom radu** u organizaciji Centra za istraživanje javne politike, 25. novembra 2020.
- Učešće N. Vučković na konferenciji **Neka pravda vlada**, 25. novembar 2020. u organizaciji NKEU

⁴ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjai/12082/nije-moguće-razdvojiti-dostojanstven-rad-od-ekonomskog-rasta>

- Online kampanja na društvenim mrežama **Radna prava su naša prava**, decembar 2020. (5 video spotova)
- FCD je objavio saopštenje **Umesto da promoviše primenu zakona, Narodna skupština Republike Srbije postala promoter govora mržnje**, 4. decembar 2020.
- Učešće Ivana Sekulovića na konferenciji "Novi strateški okvir EU za Rome i borba protiv anticiganizma u Srbiji", Forum Roma Srbije, 9.12.2020.
- Učešće N. Vučković na predstavljanju istraživanja **Posledice Kovid-19 na položaj osetljivih grupa i grupa u riziku - uzroci, ishodi i preporukem (OHCHR, 9. decembar 2020)**
- FCD je potpisnik **Saopštenja povodom zastoja evropskih integracija Republike Srbije u 2020. godini** koje je potpisalo nekoliko desetina nevladinih organizacija, 16.12.2020.
- Učešće N. Vučković na **Plenarnoj sednici Nacionalnog konventa za EU**, 17. decembar 2020. ⁵
- Uvodno obraćanje N. Vučković na **Regionalnom forumu Sećanje i interkulturni dijalog**, 21. decembra 2020. godine

FCD u medijima tokom 2020 (izbor media klipova)

U elektronskim i štampanim medijima

- 📰 Nataša Vučković o zaštiti životne sredine, "Da li je čista Srbija nedostižan san?", Blic (28.1.2020)⁶
- 📰 Sarita Bradaš (FCD) za Radio Slobodna Evropa o nezaposlenosti u Srbiji, 19.3.2020. ⁷
- 📰 Bradaš: U Srbiji 69.000 ljudi na privremenim i povremenim poslovima isključeno iz državnog paketa, Danas, 7.5. 2020.
- 📰 Ivan Sekulović, "Zarazi, pa vladaj", Vreme, 2. juli 2020.⁸
- 📰 Sarita Bradaš: Nezaposlenost brzo raste, Beta, 16/7/2020 ⁹
- 📰 Autorski tekst Ivana Sekulovića za „Vreme“ 15/7/2020
- 📰 Blog Nataša Vučković, objavljeno na portalu European Western Balkans ¹⁰
- 📰 Debata o sindikatima: Polovina zaposlenih u Srbiji van zone dostojanstvenog rada, N1 Info, 3/9/2020 ¹¹

⁵ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjai/12186/srbija-propustila-da-uvode-mere-pomoci-najugrozenijima>

⁶ <https://www.blic.rs/vesti/drustvo/da-li-je-cista-srbija-nedostizan-san-borimo-se-sa-ogromnim-zagadenjem-vazduha-i/hc3p3ki>

⁷ <http://www.centaronline.org/sr/video/11953/sarita-bradas-fcd-za-radio-slobodna-evropa-o-nezaposlenosti-u-srbiji>

⁸ <https://www.vreme.com/cms/view.php?id=1799067>

⁹ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjai/12089/sarita-bradas-nezaposlenost-brzo-raste>

¹⁰ <https://europeanwesternbalkans.rs/zagreb-2000-zagreb-2020/>

¹¹ <https://rs.n1info.com/biznis/a635995-debata-o-sindikatima-polovina-zaposlenih-u-srbiji-van-zone-dostojanstvenog-rada/>

- ✚ Fondacija Centar za demokratiju: Društvo se podelilo u rovove nepremostivih razlika, Fonet, Danas, 15/9/2020 ¹²
- ✚ Slaviti 5. oktobar kao jedan od najvažnijih datuma, Danas 6/10/2020 ¹³
- ✚ Nataša Vučković, Poglavlje 19 – Ima li šta novo, portal Nezavisnost, 13/10/2020
- ✚ Sarita Bradaš: Siromaštvo raste, a odgovora države nema, Nova, 17. oktobar 2020.
- ✚ Ivan Sekulović, Siromaštvo je najveći neuspeh srpskog društva, portal Nezavisnost¹⁴, 19. oktobar 2020.
- ✚ Održana debata „Upravljamo li klimatskim promenama?“, Energetski portal, 19.11.2020. ¹⁵
- ✚ Sarita Bradaš i Ivan Sekulović u emisiji Otpisani, Peščanik, 28/11/2020 ¹⁶
- ✚ Ivan Sekulović, "5 minuta sa... Ivanom Sekulovićem", Novi magazin, 10.12.2020. ¹⁷
- ✚ Debata u medijima – izjava Nataše Vučković ¹⁸ N1 Info, Blic, Danas, Tanjug

FCD Bilteni

- ✚ 12 mesečnih biltena na srpskom jeziku distribuirano na više od 2.000 adresa
- ✚ 4 tromesečna biltena na engleskom jeziku, distribuirana na više od 2.000 adresa

<http://www.centaronline.org/sr/bilten> i <http://www.centaronline.org/en/bulletin>

¹² <https://www.danas.rs/politika/fondacija-centar-za-demokratiju-drustvo-se-podelilo-u-rovove-nepremostivih-razlika/>

¹³ <https://www.danas.rs/politika/centar-za-demokratiju-slaviti-5-oktobar-kao-jedan-od-najznacajnijih-datuma-novije-istorije-srbije/>

¹⁴ <http://www.centaronline.org/sr/dogadjaji/12160/ivan-sekulovic-siromastvo-je-naiveci-neuspeh-srpskog-drustva>

¹⁵ <https://www.energetskiportal.rs/odrzana-debata-upravljamo-li-klimatskim-promenama/>

¹⁶ <https://pescanik.net/otpisani/>

¹⁷ <http://www.centaronline.org/userfiles/files/press/2020-12-10-novi-magazin-ivan-sekulovic.pdf>

¹⁸ <https://rs.n1info.com/izbori-2020/a652603-vuckovic-rezultati-lokalnih-izbora-u-senci-sta-ce-biti-sa-potrebama-gradjana/>,

<https://www.blic.rs/vesti/politika/deo-opozicije-ideja-bojkota-bila-je-losa-i-opasna/0vdfk63> i <https://www.danas.rs/politika/vuckovic-rezultati-lokalnih-izbora-u-senci-parlamentarnih-sta-ce-biti-sa-potrebama-gradjana/>

Projekti:

Program 1. Promocija evropskih vrednosti u Srbiji – demokratija, vladavina prava i ljudska prava

Povezujemo tačke (Connecting the Dots)	
--	---

Početak 2020. godine Fondacija Centar za demokratiju započela je realizaciju projekta „Connecting the dots“ koji ima za cilj redovno praćenje reformi u oblasti socijalnih i ekonomskih prava i informisanje građana i građanki, kao nosioca socijalnih prava, o važnosti procesa evropskih integracija. Projekat se realizuje uz finansijsku podršku Balkanskog fonda za demokratiju i Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu.

U okviru ove aktivnosti podržana je i izrada komunikacione strategije za 2020. godinu.

Glavne aktivnosti:

- 6 analiza
- 20 blogova
- Istraživanje: **Zabrana zapošljavanja u javnom sektoru – posledice u sektoru zdravstvena zaštita građana**
- Alternativni izveštaj: **Realizacija Programa reformi zapošljavanja i socijalne politike ESRP**
- 4 debate Dijalog u Centru *goes Local*
- Dobra praksa – kreiramo politike na podacima sa lokala
- Trening Socio ekonomska prava u javnim politikama
- Konferencija Vladavina prava i socio ekonomski razvoj
- Bilten na engleskom jeziku

Regionalni omladinski kompakt za Evropu RYCE (Regional Youth Compact for Europe)	
--	---

Trogodišnji regionalni projekat, koji uz finansijsku podršku EU, koordinira Fondacija Centar za demokratiju, uz učešće 13 partnerskih organizacija Zapadnog Balkana, Turske i EU. Brojne aktivnosti imaju za cilj jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i organizacija mladih za praćenje primene javnih politika i osnaživanje organizacija za procese zagovaranja kroz strukturisani javni dijalog. Posebna pažnja biće usmerena na dobro upravljanje, vladavinu prava, ekonomsko upravljanje, zapošljavanje i reformu socijalne politike. Skup kombinovanih aktivnosti kao što su regionalno umrežavanje, izgradnja kapaciteta članica Balkanske mreže za lokalnu demokratiju i omladinskih organizacija, monitoring, treba da povećaju uticaj organizacija civilnog društva u reformskim procesima na putu ka EU. Projekat kofinansira Balkanski fond za demokratiju. Tokom 2020. realizovano je više aktivnosti među kojima izdvajamo:

- Youth Fund: Fondacija Centar za demokratiju je 1. septembra 2020. zvanično dodelila grantove odabranim lokalnim omladinskim organizacijama u okviru Fonda za mlade „I naš glas treba da se čuje“ kroz EU projekat „Mladi Balkana za Evropu“. Ukupno je pristiglo 64 prijave,

dok je za dodelu selektovano 14 najboljih projekata. Cilj Fonda za mlade je jačanje lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu, kroz pružanje podrške lokalnim omladinskim organizacijama koje zastupaju aktivno učešće mladih na lokalnu. Podsećamo, ukupna sredstva Fonda za mlade iznose 78.000 EUR.

- ✚ Internship program za mlade – prilika da volonteri iz jedne zemlje provedu na praksi kod jedne od partnerskih organizacija u drugoj zemlji mesec dana.
- ✚ Multistakeholders platforme u lokalnoj zajednici: povezivanje javnog, poslovnog i neprofitnog sektora u opštinama i gradovima kao metod za identifikovanje i rešavanje prioriternih problema građana. Realizuju partneri FCD-a.
- ✚ Novi format - Politeia, Regionalna škola za participaciju mladih razvijena kao online platforma za demokratiju, obrazovanje i razvoj – prezentacija platforme planirana je za kraj 2020.
- ✚ Studija **Civilno društvo Zapadnog Balkana, praćenje pristupnih reformi i EU integracije – Od početnih inicijativa do izgrađenog dijaloga**. Studiju je u skladu sa podelom zaduženja u okviru konzorcijuma realizovala Crta.
- ✚ Objavljeno je 7 biltena na engleskom jeziku koji prikazuje aktivnosti i dostignuća svih partnera u ovoj regionalnoj mreži. ¹⁹
- ✚ Fondacija Centar za demokratiju, u saradnji sa Centrom lokalne demokratije LDA Knjaževac i Centrom lokalne demokratije LDA Subotica, organizovala je 5. maja 2020. godine webinar - razgovor o radnim pravima u Srbiji tokom vanrednog stanja, sa posebnim fokusom na probleme mladih.

Projekat LAWGEM

Projekat LAWGEM je projekat koji je podržan u okviru Erasmus Plus programa, a vodi ga Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, sa partnerima Örebro Universitet, Europa-Institut Saarland University, UCA-University of Cadiz, i sa partnerima - saradnicima Fondacijom Centar za demokratiju, Poverenicom za zaštitu ravnopravnosti i Društvom sudija. Cilj je izrada nastavnog programa za uvođenje rodne dimenzije u studije prava (New quality in Education for Gender Equality - Strategic Partnership for the Development of a Master's Study Program). Uloga FCD vidi se u doprinosu vidljivosti projekta. Projekat je zvanično predstavljen na susretu

¹⁹ <https://mailchi.mp/74c45e071b56/regional-youth-compact-for-europe-newsletter-243927>

partnerskih organizacija 12. decembra 2019. godine na Pravnom fakultetu u Beogradu. 25. maja 2020. godine Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu organizuje ONLINE konferenciju Gender Competent Legal Knowledge (Rodno kompetentno pravničko obrazovanje). Ova konferencija je deo projekta „Novi kvalitetet u obrazovanju za rodnu ravnopravnost - Strateško partnerstvo za razvoj master studija ‘Zakon i rod’“, odnosno LAWGEM projekta. Fondacija Centar za demokratiju je pridruženi medijski partner Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu na LAWGEM projektu. Cilj Online radionice je da pomogne učesnicima istraživačkih timova da još bolje shvate rodno osetljivi diskurs i pristup u pravnom obrazovanju. Na online konferenciji su govorili prestižni predavači i govornici iz oblasti prava i rodne ravnopravnosti.

Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu koordinira evropski projekat „Novi kvalitetet u obrazovanju za rodnu ravnopravnost - Strateško partnerstvo za razvoj master studija ‘Pravo i rod’“, (LAWGEM) zajedno sa partnerima iz konzorcijuma sa Univerziteta Kadis Španija, Univerzitet Lumsa Italija, Univerzitet Orebro Švedska i Univerzitet Saarland / Evropa Institut Nemačka. Najvažniji planirani rezultat okviru LAWGEM projekta je formiranje nastavnog plana koji će činiti 17 nastavnih programa, sa ciljem uspostavljanja/akreditacije i implementacije budućih master studija PRAVO I ROD.

Program 2 Promocija i zaštita socio-ekonomskog razvoja zasnovanog na ljudskih pravima

Radna prava su naša prava	
---------------------------	--

Tokom 2020. nastavljene su aktivnosti u oblasti promocije i zaštite radnih prava, razvoju saradnje NVO sektora sa sindikatima, praćenje politika vlade, monitoring napretka u oblasti harmonizacije sa propisima EU i dr. Projekat je nastavak saradnje sa Međunarodnim Olof Palme Centrom koji je svojom strategijom za Zapadni Balkan odredio kao jedan od prioriteta problem izmena i primene radnog zakonodavstva, saradnju civilnog društva sa sindikatima, umrežavanje organizacija civilnog društva koje se bave ovim pitanjima. Centar za demokratiju vidi se kao jedan od ključnih partnera u Srbiji i regionu Zapadnog Balkana.

Glavne aktivnosti:

- Objavljene su 4 analize o socio-ekonomskim pitanjima

- Realizovana su 4 treninga i radionice:

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Radnice na prvoj liniji – žene, pandemija, kriza, 17/7/2020 ❖ Sindikat i potencijal za novo članstvo, 3.9.2020. ❖ Ljudska prava i biznis, 25. septembar 2020. ❖ Planiranje u oblasti zapošljavanja i socijalne zaštite, 5. novembar 2020. 	
--	--

- Objavljen je godišnji izveštaj o stanju radnih prava u Srbiji: “2020: Crveni alarm za radna prava”
- Godišnja konferencija Rad i zaposlenost – šta nas čeka u 2021? – 15. decembar 2020. <http://www.centaronline.org/sr/dogadjaj/12182/godisnja-konferencija-rad-i-zaposlenost-sta-nas-ceka-u-2021-15122020>

<p>Politike za dobrobit svih: Merenje uticaja na društvo predloga javnih politika kroz osnaživanje i uključivanje građana i građanki</p>	
--	--

Politike za dobrobit svih: Merenje uticaja na društvo predloga javnih politika kroz osnaživanje i uključivanje građana i građanki je jednogodišnji projekat Fondacije Centar za demokratiju podržan od Fondacije za otvoreno društvo (2019-2020).

Socijalna dimenzija pristupanja Evropskoj uniji ključna je za poboljšanje kvaliteta života građana i za njihovu podršku procesu reformi i daljem približavanju Evropskoj uniji. Kvalitet obrazovanja, zaštita zdravlja, stanje na tržištu rada, kvalitet posla i visina zarade, socijalna zaštita, kvalitet životne sredine, smanjenje nejednakosti, pristup pravdi, samo su neka od pitanja koja građani Srbije ocenjuju kao prioritetna za kvalitet života.

Iako postoje pokušaji izgradnje jasnih kriterijuma za merenje socijalnih efekata reformi, primena tih kriterijuma je retka i nedovoljna, a javna uprava nema dovoljno kapaciteta da bi veću pažnju posvećivala proceni uticaja javnih politika na društvo. Ne koriste se postojeći instrumenti za praćenje efekata javnih politika poput Smernica za procenu uticaja na društvo, smernica Ekonomskog programa reformi i Zakona o planskom sistemu Republike Srbije. Ovaj projekat Centra za demokratiju rukovodi se neophodnošću unapređenja metodologije za merenje uticaja politika na društvo, ali pri tom naglašava potrebu da metodologije imaju participativan karakter i da uključuju građane u evaluaciju javnih politika. U izradi metodologije učestvovala su zainteresovane organizacije, grupe građana i pokreti sa ciljem da kroz saradnju sa Centrom doprinesu primenjivosti i relevantnosti nove metodologije i na lokalnom nivou, a koja bi u primeni bila otvorena za građane. U okviru projekta

održane su konsultativne radionice sa lokalnim organizacijama civilnog društva, kako bi se kroz razmenu iskustava identifikovale potrebe lokalnih organizacija, naročito onih koje zastupaju interese i potrebe pojedinih grupa građana kao što su, npr. osetljive grupe na tržištu rada. Zajedno sa njima, izrađen je *Vodič za analizu socijalnog uticaja javnih politika*. Takođe, štampan je *semafor ekonomskih i socijalnih trendova u Srbiji*.

<p>Platforma Ciljevi održivog razvoja za sve FCD DOPRINOS AGENDI 2030</p> <p>Tri stuba: Socijalni – Fondacija Ana I Vlade Divac i FC Ekonomski – Ceves i ToC Ekološki - BOŠ i BFPE Donatori: GiZ i SDC</p>	
--	---

Fondacija Centar za demokratiju jedan je od partnera na projektu Platforma Ciljevi održivog razvoja za sve u okviru kojeg zajedno sa Fondacijom Ana i Vlade Divac radi na širenju znanja, uključivanju svih ključnih aktera, predlaganju prioriteta i politika za nekoliko važnih ciljeva održivog razvoja: Cilj 1 – Svet bez siromaštva, 2 – Svet bez gladi, 3 – Dobro zdravlje, 4 – Kvalitetno obrazovanje, 5 – Rodna ravnopravnost.

Projekat Platforma Ciljevi održivog razvoja za sve pokrenut je početkom marta 2020. i zvaničnom prezentacijom na kojoj su predstavljeni ciljevi trogodišnjeg projekta i aktivnosti koje će se realizovati u okviru tri stuba – socijalni, ekonomski i zaštita životne sredine. Prvi, socijalni stub koordinira Fondacija Ana i Vlade Divac sa Fondacijom Centar za demokratiju, drugi stub pokriva CEVES, a treći stub koordinira Beogradska otvorena škola sa Beogradskom fondacijom za političku izuzetnost.

Ciljevi održivog razvoja koje pokrivamo kroz tri različita stuba međusobno su zavisni i naša saradnja i zajednički angažman na animiranju svih ključnih aktera biće ključna i doprineće da u našem društvu napravimo važnu promenu – da učinimo da primena ciljeva održivog razvoja bude vidljiva i da se oseti u svakodnevnom životu naših građana, a pre svega onih najugroženijih. Da bismo to postigli, obratićemo se velikom broju kompanija, malih i srednjih preduzeća, lokalnoj samoupravi, udruženjima građana, donosiocima odluka i naravno pre svega građanima. Jer, Platforma ima za cilj uključivanje svih i kreiranje predloga na osnovu stvarnih potreba građana kroz dijalog, gradeći na postojećim iskustvima, šireći dobru praksu koja je do sad ustanovljena.

Glavne aktivnosti u 2020:

- Pokretanje platforme, mart 2020.
- Izrada komunikacione strategije
- Monitoring Izveštaj
- Izveštaj o prioritetima
- Platforma za e-učenje

- Webinari
- Godišnja konferencija

<p>Unapređenje rodne ravnopravnosti u Srbiji Glavni partner: Fondacija Ana i Vlade Divac Partner: FCD</p>	
--	---

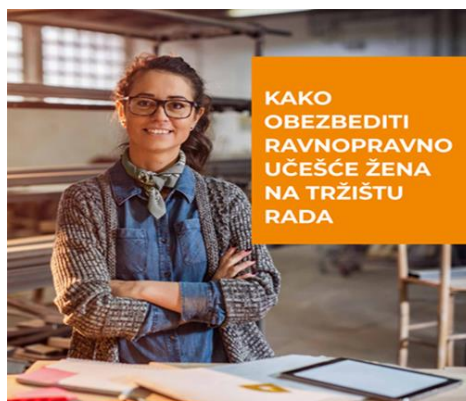
Unapređenje rodne ravnopravnosti u Srbiji, pod pokroviteljstvom Balkanskog fonda za demokratiju i Ambasade Kraljevine Norveške, novi je projekat koji su u 2020. godini realizovali Fondacija Centar za demokratiju i Fondacija Ana i Vlade Divac.

Projekat „Unapređenje rodne ravnopravnosti u Srbiji“ usmeren je na tri okruga u Srbiji: Zlatiborski, Pčinjski i Južnobački.

- Održano je 9 online konsultativnih sastanaka za 50 učesnika i učesnica i to u: Surdulici, Sremskim Karlovcima, Požezi, Arilju, Vladičinom Hanu, Vranju, Užici i Bečeju i Bačkoj Palanci. Konsultativne sastanke u ime FCD vodila je Sarita Bradaš, istraživačica na projektu „Unapređenje rodne ravnopravnosti u Srbiji“.
- Održana su tri treninga za donosiocje odluka u lokalnim zajednicama i predstavnike nevladinih udruženja.
- Objavljene su dve publikacije:

- Održana je završna konferencija Unapređenje rodne ravnopravnosti, 17. decembra 2020.
- Pripremljen je e-Kit za trening:

U okviru projekta **UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U SRBIJI** koji realizuju Fondacija Ana i Vlade Dvornik i Fondacija Centar za demokratiju, pod pokroviteljstvom Balkanskog fonda za demokratiju i Ambasade Kraljevine Norveške, organizovan je **NIZ AKTIVNOSTI U 2020. GODINI**.

Koordinacija Radne grupe za poglavlja 2 i 19 pri NKEU

U okviru Nacionalnog konventa za EU tokom 2020. Realizovane su sledeće aktivnosti:

- ✚ 2 sastanka Radne grupe za poglavlja 2 i 19
- ✚ Prezentacija Preporuka
- ✚ Priprema analize o posledicama pandemije Covid-19 ²⁰
- ✚ Analiza – unakrsna analiza Poglavlja 19 i Poglavlja 23 u okviru projekta NKEU Neka pravda vlada ²¹
- ✚ Učešće na plenarnoj sednici Nacionalnog konventa 17.12.2020. (“Nataša Vučković koordinatorka radne grupe za Poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje iz Fondacije Centar za demokratiju je izjavila: “Imamo u vidu da su mere Vlade bile usmerene na privredne subjekte i tu ih podržavamo, ali postoji jedan deo našeg stanovništva, a najugroženije je, koje osim opštih mera, nije dobilo potrebnu podršku. Stručnjaci u oblasti socijalne politike kažu da Srbija nije dobro reagovala u tom smeru na koji način je najosetljivije grupe stanovništva i porodice sa decom ostavila bez neke targetirane podrške”., citirano prema NKEU izveštaju²²)

Program 3. Javni dijalog

Javne debate Centra realizuju se kroz različite projekte.

U 2020. održano je 8 javnih debata.

²⁰ https://uploads-ssl.webflow.com/5e9038a5fc30d378d256622b/60097033671f3b8a18b16b81_Monitoring%20izvestaj%203.pdf

²¹ https://uploads-ssl.webflow.com/5e9038a5fc30d378d256622b/5fb545051b45b271dbaf6edf_Vladavina%20prava%20kroz%20poglavlje%2019-isppravke.pdf

²² <http://communications.rs/odrzana-plenarna-sednica-nacionalnog-konventa-o-evropskoj-uniji/>

OPŠTA OCENA RADA FONDACIJE

Godina 2020. je za FCD, nasuprot ograničenjima nastalim usled pandemije Covid-19 bila izuzetno uspešna i može se reći da su iskorišćene početne osnove s kojim je završena 2019. godina:

- ✓ Fondacija je uspela da realizuje gotovo u celosti sve projekte koje je započela 2020. ili je nastavila njihovu realizaciju iz ranijih godina.
- ✓ Učinila je značajan rezultat u programskoj oblasti EU vladavina prava i dobro upravljanje i postavila dobru osnovu za širenje aktivnosti u ovoj oblasti.
- ✓ Programska celina Javni dijalog se i dalje pokazuje kao dobar način za animiranje stručnjaka, političara, predstavnika civilnog sektora za teme koje su od strateškog interesa za društvo. Izbor tema dodatno doprinosi jasnijoj profilisanosti Fondacije.
- ✓ Ostvareni su značajni rezultati u unapređenju saradnje sa OCD i drugim stejkholderima u Srbiji, kao i sa OCD u regionu što je osnova za dalje širenje programske partnerske saradnje.
- ✓ Izuzetno je uvećana vidljivost Fondacije kroz redovno obaveštavanje javnosti, pripremu prezentacionih materijala, objavljivanje analiza, brošura i publikacija, i intenziviranu kreativnu aktivnost na društvenim mrežama.
- ✓ Pokrenuta je nova edukativna platforma Politeia Institut što će u narednom period ojačati obrazovne aktivnosti Fondacije.

PREPORUKE ZA NAREDNU GODINU

Ključni ciljevi u 2021.

- Uskladiti realizaciju različitih projekata uz očuvanje visokog kvaliteta usluga
- Redizajn projekta Dijalog u Centru (program Javni dijalog) i uspostavljanje novog partnerstva
- Znanje iz oblasti EU integracija staviti u funkciju Fondacije i programa EU vrednosti i integracije Srbije kao i Unapređenje programa vladavine prava i dobrog upravljanja
- Na nivou tima: Specijalizacija zaposlenih uz osnaženje programskog dela tima; Smanjiti troškove neprogramskog dela Sekretarijata i povećanje zarada zaposlenih
- Izgradnja većih partnerstava na nacionalnom, regionalnom i evropskom nivou
- Nastaviti kreativne oblike komunikacije sa javnošću i dalje ih unapređivati
- Diversifikacija izvora finansiranja uz proširenje donatorske baze, fleksibilnih malih projekata i dizajn najmanje 2 veća (višegodišnja) projekta

Planirani projekti u 2021:

1. Radna prava su naša prava (donator OPC)

2. Regional Youth Compact for Europe (donator EU)
3. Society Wide Platform on SDGs (ciljevi održivog razvoja), u partnerstvu sa Fondacijom Divac (donatori GiZ i SDC)
4. Politike za dobrobit svih (nastavak projekta) – (donator Fondacija za otvoreno društvo)
5. Dijalog u Centru (nastavak projekta) –u partnerstvu sa FES
6. SMELT, partner na projektu

Izveštaj podnosi:

Žanka Panić
Generalni sekretar

Nataša Vučković
Izvršni direktor